

44 YMPÄRISTÖ- JA RAKENNUSLAUTAKUNTA

Ympäristö- ja rakennusvalvontakeskuksen tehtävänä on huolehtia ympäristön- ja luonnonsuojelusta, rakentamisen ohjauksesta ja valvonnasta sekä ympäristöterveydenhuollosta.

Ympäristö- ja rakennusvalvontakeskukseen sisältyy kolme palvelualueita: ympäristönsuojelu, ympäristöterveydenhuolto ja rakennusvalvonta. Lisäksi keskuksen sisältyy palvelualueiden yhteinen tukipalvelut -palveluyksikkö.

Palvelut ja toiminnan kehittäminen

Ympäristö- ja rakennusvalvontakeskus on organisaatiouudistuksessa 2021 muodostettu uusi tulosityksikkö, johon on keskitetty tehtäviä kolmesta aiemmin toimineesta eri tulosityksiköstä. Toiminnan käynnistämiseksi keskitytään erityisesti uuden tulosityksikön työyhteisön lähentämiseen ja työhyvinvoinnin ylläpitämiseen. Ensimmäisinä toimintavuosina painottuvat uuden tukipalvelut palveluyksikön toiminnan käynnistäminen, yhteisen asiakasrajapinnan ja asiakastyön kehittäminen sekä eri palvelualueiden työnteon liittymäpintojen määrittely ja yhdessä tekemisen periaatteiden luonti.

Ympäristö- ja rakennusvalvontakeskuksen talous

1000 Euroa	TP 2021	KSN 2022	Enn 2022	TAE 2023	2024	2025
Toimintatulot	7 180	6 637	8 121	7 173	7 173	7 173
Toimintamenot	9 877	10 259	10 259	10 504	10 206	9 993
Toimintakate	-2 698	-3 622	-2 138	-3 331	-3 033	-2 820

440 TUKIPALVELUT PALVELUYKSIKÖ

Tukipalvelut -palveluyksikkö vastaa ympäristö- ja rakennusvalvontakeskuksen keskitetystä asiakaspalvelusta sekä hallinnollisista ja oikeudellisista palveluista. Tukipalvelut palveluyksikkö tukee ja on osa keskuksen eri palvelualueiden prosesseja.

Palvelut ja toiminnan kehittäminen

Tukipalvelut palveluyksikön tehtäviin kuuluvat mm. asiakaspalvelu ja erilaiset hallinnolliset palvelut sekä oikeudelliset palvelut. Tehtäviin kuuluvat myös lupa- ja valvontaprosesseihin sisältyvät tiedonhallinta-, rekisteri- ja arkistopalvelut sekä rakennusrasitteiden ja kiinteistöjen yhteisjärjestelypäätösten tekeminen. Lisäksi tehtäviin kuuluvat mm. Maankäyttö- ja rakennuslain tarkoitettaman luvattoman rakentamisen ja rakennetun ympäristön hoidon valvonta, hallinnollisten pakokeinojen käyttäminen ja lupapäätöksistä tehtyjen oikaisuvaatimusten käsittely.

Tukipalvelut palveluyksikkö on organisaatiouudistuksessa 2021 muodostettu uusi eri palvelualueiden työntekijöistä koostuva palveluyksikkö. Toiminnan käynnistämiseksi ja kehittämisessä keskitytään työtehtävien yhteensovittamiseen synergiaedut huomioiden. Asiakastyötä kehitetään koko keskuksen asiantuntijoiden työnteon sujuvuus huomioiden.

Tukipalvelut palveluyksikön palvelut ja niistä aiheutuvat kustannukset sisältyvät ympäristö- ja rakennusvalvontakeskuksen kolmen palvelualueen palvelutuotteisiin.

Tukipalvelujen talous

1000 Euroa	TP 2021	KSN 2022	Enn 2022	TAE 2023	2024	2025
Toimintamenot	2 259	2 900	2 689	2 712	2 414	2 201

442 YMPÄRISTÖNSUOJELUN PALVELUALUE

Ympäristönsuojelun palvelualue toimii asiantuntijana ilmastonmuutoksen hillintää ja sopeutumista, luonnon monimuotoisuutta ja vesiluontoa koskevissa asioissa ja tarjoaa luotettavaa ympäristötietoa kaupunkiorganisaatiolle, päättäjille ja asukkaille. Ympäristönsuojelu ehkäisee ympäristön pilaantumista sekä ohjeistaa yrityksiä ja muita espoolaisia toimijoita ympäristövalvonnassa. Palvelualue tarjoaa Villa Elfvikin ympäristökasvatustalouksia. Ympäristönsuojelu vaikuttaa keskeisissä verkostoissa ja edistää ympäristöasioita yhdessä kumppanien kanssa.

Palvelut ja toiminnan kehittäminen

Ympäristönsuojelu edistää, seuraa ja raportoi kestävän energian ja ilmaston SECAP-toimintasuunnitelman ilmastonmuutoksen hillintätoimenpiteiden toteutumista, tuottaa hiili-neutraaliustavoitteeseen liittyviä selvityksiä sekä koordinoi ilmastonmuutoksen vaikutuksia ehkäisevää ja lieventävää sopeutumistyötä.

Luonnon monimuotoisuutta ja vesiluontoa ympäristönsuojelu ylläpitää ja lisää siten, että se tuottaa monipuolisesti tietoa luonnosta ja ympäristöstä, toimii asiantuntijana kaupungin suunnitteluprosesseissa kuten kaavoituksessa, rakentamisessa, virkistysreittien suunnittelussa ja metsien hoidossa. Ympäristönsuojelu ylläpitää ja kehittää ympäristöpaikkatietoja. Ympäristönsuojelun suunnitelmallinen ohjelmatyö ja yhteistyöhankkeet tukevat luonnon- ja vesiensuojelua.

Ympäristönsuojelu ennaltaehkäisee ympäristöhaittaoja luvituksen, päätösten ja tiedottamisen keinoin. Ympäristönsuojelu tarjoaa asiantuntemusta ja ohjeistaa mm. melu-, vesi-, ja ilmanlaatuasioissa sekä ympäristövahinkotilanteissa.

Villa Elfvikin luontotalo tekee ympäristökasvatusta, edistää kestävästä elämäntapaa mm. luontokoulun, luontoretkien, luontopolkujen, perus- ja vaihtuvien näyttelyiden ja tapahtumien keinoin.

Espoon kaupunki osallistuu vuosina 2018–2025 Metsähallituksen vetämään hankkeeseen, joka saa EU:n komission LIFE-rahoitusta liito-oravien suojeluun Suomessa ja Virossa. Hankkeessa on mukana 18 kumppania. Espoo on mukana osuudessa, jossa edistetään liito-oravien suojelua kaupunkiympäristössä. Espoon kaupungin osuus EU:lta saatavista tuista on kaikkiaan noin 1,0 milj. euroa. Hankkeen pääasiallinen vetovastuu on ympäristönsuojelulla.

Ympäristönsuojelu kehittää toimintaansa strategian palvelutoiminnan taloudellisuutta, tuottavuutta ja laatua koskevien tavoitteiden perusteella. Valvontasuunnitelma täydentää tuloskorttia.

Ympäristönsuojelun henkilöstö on moniammatillinen ja ikärakenteeltaan monipuolinen. Toimintaympäristön muutos ympäristöasioiden kiinnostaessa ja koskiessa yhä useampia toimijoita, ympäristöasiantuntemuksen lisääntyneet kysyntä, mm. tiiviissä kaupunkiympäristössä monimutkaistuneiden valvontatapausten ja runsastuneiden asiakasyhteydenottojen muodossa, ja jatkuvasti muuttuva ympäristölainsäädäntö edellyttävät työnkuvien kehittämistä joustaviksi ja monipuolisiksi sekä jatkuvaa asiantuntijaosaamisen ja sitä tukevan osaamisen kehittämistä.

Palvelutuotteet

Ympäristönsuojelun neljä palvelutuotetta ovat 1) päätökset ja rekisteröinnit, 2) kannanotot, lausunnot ja tarkastukset, 3) ympäristövaikuttaminen ja 4) Villa Elfvikin kävijämäärä.

Ympäristönsuojelun talous

1000 Euroa	TP 2021	KSN 2022	Enn 2022	TAE 2023	2024	2025
Toimintatulot	197	100	100	100	100	100
Toimintamenot	2 446	2 566	2 566	2 623	2 623	2 623
Toimintakate	-2 249	-2 466	-2 466	-2 523	-2 523	-2 523

443 YMPÄRISTÖTERVEYDENHUOLLON PALVELUALUE

Ympäristöterveys huolehtii Espoon, Kauniaisten ja Kirkkonummen alueella elintarvikelain, terveydensuojelulain sekä tupakka- ja lääkelain mukaisista, kunnalle säädetyistä valvontatehtävistä. Lisäksi ympäristöterveys huolehtii kunnalle kuuluvista eläinlääkintähuoltolain mukaisista tehtävistä.

Palvelut ja toiminnan kehittäminen

Ympäristöterveys toteuttaa valvontaa vuosittaisen suunnitelmansa perusteella, jonka lisäksi resursseja kohdennetaan ennalta suunnittelemaan valvontatyöhön, kuten elintarvike- ja talousvesiperäisten terveysvaarojen ja -haittaepäilyjen sekä asumisterveyden sisäilmaongelmien selvittelyyn. Valvontayksikön työn tavoitteena on ehkäistä elintarvikkeiden sekä ympäristön aiheuttamia terveyshaittoja, järjestää ympärivuorokautinen kiireellisten eläinlääkintäpalveluiden saanti, sekä huolehtia seutuyksikön alueen eläinsuojelu- ja eläintautitehtävistä sekä löytöeläinten hoidon järjestämisestä.

Ympäristöterveydenhuollon valvonnassa painotetaan valtakunnallisesti yhä enemmän ohjaus- ja koulutustyötä ja valvontaa kohdennetaan yhä enemmän vaativiin riskikohteisiin. Tähän ohjaa myös vuonna 2022 käyttöön otettu uusi valvonnan perusmaksu, joka laskutetaan vuosittain sekä elintarvike- että terveydensuojelulain mukaisesti toimijoilta. Myös toimijoiden jatkuvasti kasvava määrä alueella pakottaa valvontatyön tehokkaaseen priorisointiin. Toimintaa kehitetään mm. sisäisin auditoinnein sekä asiakaspalautteen kautta. Keskeisenä tavoitteena on ajan- tasaisen kohdetietojärjestelmän ylläpito, valvonnan toteutumisen varmistamiseksi.

Ympäristöterveydenhuolto tulee muuttumaan uusiin toimitiloihin saavuttaakseen edellytetyt Take - säästöt.

Palvelutuotteet

Ympäristöterveydenhuolto jaetaan viiteen palvelutuotteeseen: 1) Yleisen terveystalvonnan tarkastukset, 2) Yleisen terveystalvonnan muu asiantuntijatyö, 3) Eläinlääkintähuollon valvontatehtävät, 4) Eläinlääkintähuollon potilaat 5) Löytöelänpalvelut

Ympäristöterveydenhuollon talous

1000 Euroa	TP 2021	KSN 2022	Enn 2022	TAE 2023	2024	2025
Toimintatulot	833	1 100	1 303	1 150	1 150	1 150
Toimintamenot	2 007	2 116	2 116	2 154	2 154	2 154
Toimintakate	-1 174	-1 016	-813	-1 004	-1 004	-1 004

444 RAKENNUSVALVONNAN PALVELUALUE

Ympäristö- ja rakennuslautakunta toimii maankäyttö- ja rakennuslaissa tarkoitettuna rakennusvalvontaviranomaisena. Rakennusvalvonnan palvelualue huolehtii laissa ja sen nojalla annetuissa säännöksissä säädetyistä viranomaistehtävistä.

Rakennusvalvonnan palvelualue valvoo rakennustoimintaa yleisen edun kannalta ja huolehtii osaltaan siitä, että rakentamisessa noudatetaan, mitä maankäyttö- ja rakennuslaissa ja sen nojalla säädetään tai määrätään. Rakennusvalvonta vastaa mm. rakentamista koskevien lupahakemusten käsittelystä ja lupapäätöksistä, rakennustyön viranomaisvalvonnasta, rakennetun ympäristön kaupunkikuvan ohjauksesta ja valvonnasta sekä rakentamisen yleisestä ohjauksesta ja neuvonnasta.

Rakennusvalvonta antaa muille toimialan keskuksille asiantuntija-apua osallistumalla asemakaavoituksen ja muiden kaupungin kannalta tärkeiden hankkeiden valmisteluun niiden kitkattoman etenemisen varmistamiseksi.

Palvelut ja toiminnan kehittäminen

Toiminnassa varaudutaan kaupunkirakenteen tiivistymisestä ja entistä tehokkaammasta rakentamisesta johtuvien vaativien lupahankkeiden määrän lisääntymiseen sekä korjauskentämisen kasvuun.

Uuden rakentamislain sekä uusien asetusten voimaantuloon varaudutaan rakennusvalvonnassa kouluttautumisella ja yhteistyöllä muiden Topten kuntien kanssa sekä päivittämällä rakennusjärjestystä ja ohjeistusta. Varaudutaan myös rakennuksen vähähiilisyyteen liittyvän lainsäädännön uudistumiseen ja vähähiilisen rakentamisen ohjaukseen. Rakennusvalvonnassa seurataan mm. rakennusten energiatehokkuuden kehittymistä sekä pyritään asiakaspalvelun, neuvonnan ja ulkoisen tiedottamisen parantamiseen.

Sähköistä lupa-asiointia kehitetään edelleen ja osallistutaan uudistuvan rakennusvalvonnan sähköisen asiointijärjestelmän kehitystyöhön toimittajan kanssa. Rakennusvalvonta osallistuu myös ”Kunnan rakennusvalvonnan sähköisen lupaprosessin edelleen kehittäminen ja prosessien automatisointi” -hankkeeseen yhdessä 22 muun kunnan kanssa. Tietomallipohjainen lupakäsittely tulee uutena toimintamallina uuden rakentamislain myötä ja se edellyttää rakennusvalvonnan prosessien ja osaamisen kehittämistä sekä koko rakennusvalvonnan henkilöstön kouluttautumista.

Rakennuslupaprosessia kehitetään myös tekemällä pientalojen sekä kerrostalojen lupaprosessin analyysi ulkopuolisen konsultin avulla. Analyysia hyödyntäen lupaprosessia kehitetään ja nopeutetaan. Kehityksessä keskitytään myös hakijan ohjaamiseen lupaprosessin kulusta ja hakijan kannalta olennaisista lupaprosessin vaiheista. Kehitys ja muutosten käytäntöön vienti edellyttää henkilöstön osallistamista ja kouluttamista.

Palvelujen saatavuuden parantamista jatketaan alueellisella toimintamallilla. Tuetaan osaamisen kehittämistä ja ylläpitämistä lisäämällä henkilöstön verkostoitumista ja koulutuksiin osallistumista sekä jakamalla osaamista keskuksen sisällä.

Rakentamisen ohjauksessa keskitytään rakentamisen kestävyteen pitkällä aikavälillä. Keskeinen tavoite on rakenteiden rakennusfysikaalisen toimivuuden tarkastelu sekä korjausrakentamisessa että uudisrakennushankkeissa. Hulevesien hallintaan sekä kosteus- ja homevaurioiden estämiseen kiinnitetään erityistä huomiota ja rakentamisaikaisen kosteudenhallintasuunnitelman esittämistä samoin kuin kosteudenhallintakoordinaattorin nimeämistä edellytetään.

Pääkaupunkiseudun ja muiden suurimpien kuntien rakennusvalvontojen yhteistyötä jatketaan ohjeiden ja toimintatapojen yhtenäistämiseksi ja yhteisten koulutustilaisuuksien järjestämiseksi. Osallistutaan aktiivisesti yhteisten tulkinta- ja ohjekorttien laadintaan ja tehdään tiivistä yhteistyötä Topten-kaupunkien ja PKS-alueen-rakennusvalvontojen, ympäristöministeriön ja muiden keskeisten rakennusalan toimijoiden kanssa. Rakennusvalvonnassa osallistutaan myös Topten käytäntöjen digitaalisen tuotanto- ja julkaisualustan kehittämishankkeeseen yhdessä muiden Topten kuntien kanssa.

Palautetta rakennusvalvonnan toiminnasta ja sen kehittämisestä kerätään jatkuvalla palautekyselyllä, joka lähetetään viikoittain lupapäätöksen saaneille ja valmistuneiden hankkeiden osallisille.

Strategian mukaan tavoitteena on joustava ja vuorovaikutteinen työkuultuuri, jossa arvostetaan yhteistyötaitoja, osaamista ja uudistumiskykyä. Rekrytoinnilla pyritään turvaamaan tulevaisuuden palvelujen, rakentamisen uusien määräysten ja erityiskohteiden vaatima henkilöstö.

Palvelutuotteet

Rakennusvalvonnan kaksi palvelutuotetta ovat: 1) rakentamisen luvat ja viranomaisvalvonta ja 2) rakentamisen tietopalvelut.

Rakentamisen luvat ja viranomaisvalvonta -palvelutuote sisältää haettuihin rakentamisen lupiin liittyvän ohjauksen ja neuvonnan, lupakäsittelyn, lupapäätökset, rakennustyön aikaisen viranomaisvalvonnan, lakipalvelut, tietopalvelut ja arkistopalvelut.

Rakentamisen tietopalvelut -palvelutuote sisältää rakentamisen lakipalvelut, tietopalvelut, arkistopalvelut sekä jatkuva valvonnan ja yleisen ohjauksen ja neuvonnan niiltä osin kuin ne eivät liity haettuihin rakentamisen lupiin.

Rakennusvalvonnan talous

1000 Euroa	TP 2021	KSN 2022	Enn 2022	TAE 2023	2024	2025
Toimintatulot	6 149	5 437	6 718	5 923	5 923	5 923
Toimintamenot	3 165	2 677	2 889	3 015	3 015	3 015
Toimintakate	2 984	2 760	3 830	2 908	2 908	2 908